

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirteenth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation. Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Csorna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi
Alapította: Kohányi Tihamér

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Entered and Published at
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3538. Cuy. Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre: \$5.00, felére: \$3.00. — Kifizetés: egész évre \$10.00, felére: \$5.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada: one year \$5.00, half year \$3.00. — Foreign countries: one year: \$10.00, half year: \$5.00. — Cleveland one year: \$5.00, half year: \$3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: New York Irodánk címe: Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Ellis Island mai helyzete

Temérdek a baj a sóhaj-zó szigetén.

Ellis Islandról az Amerikába vándorló idegenek rettegten new yorki bevándorlási állomásáról is bátran emlíndhatjuk, hogy: "ott sínesen úgy minden, mint volt régen."

A háború kitörése óta, sok változás ment keresztül a bevándorlási állomás. Katonai és tengerészeti telepek rendezték be és az összes épületeknek csak egy sarkát hagyták meg bevándorlási célokra, éppen annyit, hogy a kezelési iroda és a csekély számú érkező bevándorló nép elférhesen. A háború megszüntével, a katonák és tengerészek kivonultak és vissza adták Ellis Islandot eredeti rendeltetésének: a bevándorlási szolgálatnak.

A háború tartama alatt, Uhl. bevándorlási segédbiztos vezette a bevándorlási ügyeket, mert a tényleges biztos, Frederic C. Howe, vajmi keveset tördött a bevándorlási dolgokkal. Nem is maradt sokáig állásában, leköszönt. Helyébe: Frederic A. Wallis, volt rendőrségi biztos nevezte ki Wilson elnök.

Nagy garral, zajjal, rendőrségi pompával, foglalta el Wallis biztos az állást, közel egy évvel ezelőtt. Nagy reményeket fűztek akkor az ő működéséhez és még az ellis islandi bevándorlási tisztviselők is azt hitték, hogy nem csak rend és fegyelem fog Ellis Islandon uralkodni; hanem, bizony a biztosnak a székfoglalás alkalmával tartott beszédében és ígéréiben, azt hitték, hogy az ő helyzetük is javulni fog. Csak a múlt, hogy nem váltotta meg ígértét, mert sok esetben, nemcsak a felsőbb bevándorlási hatóság gördített akadályt terveinek kivitele elé, hanem még a kongresszus is, mely vonatkozó megszavazni a sürgős változások keresztülvitelére engedélytelen pénzeket. A háború után fellendült bevándorlás miatt újabb épületekre lett volna szükség. A nagy drágaság folytán, akivel szükségessé vált, a tisztviselő fizetéseinek felemelése is. Hiába utazott azonban a biztos egyre-másra Washingtonba, hiába megmagyarázta a helyzetet, hiába vitat arra, hogy a bevándorlás emelkedésével okvetlenül torlódásnak kell Ellis Islandon bekövetkezni. Nem hallgattak szavára, nem engedélyezték pénzt a szükséges kiadásokra, és csakhamar bekeverték, amit előre megígért. Még pedig sokkal nagyobb mértékben, sem mint azt ő maga is hitte, mert hosszabb időn át, valóban szegénytelen állapotok uralkodtak a bevándorlási állomáson, hol, hogy csak egyebet ne említsünk, a pusztán földön, takaró nélkül, töltötték a bevándorlók az éjszakákat, mert pénz még a legszükségesebb kiadásokra sem került. Buzgó, erénytelen szorgalommal dolgozott a biztos, hogy a sajnálatos állapotokon segítsen. Nem találtván egyéb módszert, végül úgy segített az ellis islandi túlszűrésre, hogy a bevándorlókkal telt, New Yorkba törekvő hajók egy részét Bostonba, és más bevándorlási állomások kikötőibe irányította. Hova rendszerint kevesebb bevándorlót érkezett és hol nem uralkodott oly túlszűrés állapot, mint Ellis Islandon. Ettől kezdve javultak a viszonyok Ellis Islandon és — legalább a bevándorlókra nézve, — türethetőbbé váltak a viszonyok.

Időközben a szigeten olyan újításokat léptettek életbe, melyek azelőtt sohasem léteztek. Ezeknek egyike az, hogy a vizsgáló bíróságok termében egy-egy adó-tisztviselő van jelen a tárgyalásoknál. Ha valaki visszatartott bevándorlóként jelentkezik, a vizsgáló bíróság, egyebek közt az illetőnek anyagi viszonyait iránt is érdeklődik és pedig azért, hogy képes-e anyagi bevándorlónál olyanformán gondoskodni, hogy a köztársaság számára terhe ne váljon. A tárgyalás befejezése után az adó tisztviselő lép a színpadra. Kikérdezőn a vallomást először egyént, hogy mennyi jövedelmet vallott be annak idején, és hogy tényleg mennyi jövedelmet adott fizet. Az ekként kelepőbe került ember, ki sem térhet a kérdés elől, mert eskü alatt történt a vallomása a vizsgáló bíróság előtt és így hamis eskü miatt kerülne vád alá, ha beismerné, hogy kevesebb — vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik, mint amennyit bemondott. Az esküt törve kerülne tehát nem marad egyéb tenni valója mint fizetni, még pedig azonnal lefizetni, a bevallottak után járó jövedelmi adó többletet.

Ugyancsak az újítások közt tartozik, hogy a demokratikus kormány alatt egy nagy sereg ideiglenes tisztviselői alkalmaztak a bevándorlási szolgálatban, holott a szabályok értelmében, csak olyanok volnának alkalmazhatók, kik az előírt vizsgát (civil service examination) letették. A republikánus kormányfoglalás óta az ilyeneket fokozatosan kielejezték. Egy részüket már el is bocsátották, de még mindig elegendőnek vannak a szigeten alkalmazva. Az utóbbi időben sürdén emlegetik, hogy William Williams, ki már két ízben volt bevándorlási biztos, újból visszakérült Ellis Islandra élére. Ha ez a hír valóban bizonyulna, úgy biztos, hogy az erélyességéről ismert William Williams alaposan ki fogja söpörni az Augias istájlót és a rendes végére tereli a bevallottak után járó jövedelmi adó többletet.

Ugyancsak az újítások közt tartozik, hogy a demokratikus kormány alatt egy nagy sereg ideiglenes tisztviselői alkalmaztak a bevándorlási szolgálatban, holott a szabályok értelmében, csak olyanok volnának alkalmazhatók, kik az előírt vizsgát (civil service examination) letették. A republikánus kormányfoglalás óta az ilyeneket fokozatosan kielejezték. Egy részüket már el is bocsátották, de még mindig elegendőnek vannak a szigeten alkalmazva. Az utóbbi időben sürdén emlegetik, hogy William Williams, ki már két ízben volt bevándorlási biztos, újból visszakérült Ellis Islandra élére. Ha ez a hír valóban bizonyulna, úgy biztos, hogy az erélyességéről ismert William Williams alaposan ki fogja söpörni az Augias istájlót és a rendes végére tereli a bevallottak után járó jövedelmi adó többletet.

Ugyancsak az újítások közt tartozik, hogy a demokratikus kormány alatt egy nagy sereg ideiglenes tisztviselői alkalmaztak a bevándorlási szolgálatban, holott a szabályok értelmében, csak olyanok volnának alkalmazhatók, kik az előírt vizsgát (civil service examination) letették. A republikánus kormányfoglalás óta az ilyeneket fokozatosan kielejezték. Egy részüket már el is bocsátották, de még mindig elegendőnek vannak a szigeten alkalmazva. Az utóbbi időben sürdén emlegetik, hogy William Williams, ki már két ízben volt bevándorlási biztos, újból visszakérült Ellis Islandra élére. Ha ez a hír valóban bizonyulna, úgy biztos, hogy az erélyességéről ismert William Williams alaposan ki fogja söpörni az Augias istájlót és a rendes végére tereli a bevallottak után járó jövedelmi adó többletet.

A KÉSZPÉNZ DOLLÁROK

KISS EMIL BANKHÁZA

133 Second Ave. New York
Magyarországra és Jugoszláviába átutal

NEM TEVÉSZTENDŐK ÖSSZE MÉS DOLLÁRUTALVÁNYOKKAL
Amelyeket odát koronákban kap meg a címzett.

KISS EMIL ÜGYFELE!
AMERIKAI DOLLÁROKAT KAPNAK KÉZZEZ.

Gyilkos merénylet-tervek Kossuth Lajos élete ellen

HAYNAU ÖRDÖGI TERVEI

Szemelvények a "Titkos rendőrség és kamarilla" c. könyvből: akták, adatok a bécsi titkos udvari és rendőrségi levéltárból.

Az osztrák állami levéltár 1850. évi 4134/a. számú és következő aktái foglalkoznak a Kossuth-féle merénylettekkel. A törökországi ügynökök és kémek mindig tagadták, hogy ők ártalmatlanná akarták tenni Kossuth Lajost, noha ily célból egész rajnyit küldött a spicli-vezetett központja Kutahiába. Mihánovits 1850. december 4-én "bizalmasan" ezt írja a többi közt Bach miniszternek:

— Kossuth megbízta itteni ügynököt, Dobokayt, hogy emegmet és Jasmagi urat alkalmilag tétessen el emberei által. Egyben paranzkodott, mint hallom, a magas portánál, hogy én az életére török és ismételtén gyilkosokat küldtem ki. (Ezt Dobokay számos tanúval bizonyította is a törökök előtt.)

— A nagy aggodásért, amely Kossuthot egy merész szökéstől visszatartja, rajtam akar bosszút állani. Mindenestre' jó volna, ha Kossuth és környezete a monarchiára nézve ártalmatlanná válnék vagy lelkiismerete zsákmányul maradna ott Kutahiában. Különbön gyanakvás és bizalmatlanság kap lábra a magyar menekültek közt.

Kossuth ellen háromszor követtek el török földön többé-kevésbé komoly merényletet. Az osztrák zsoldban álló ügy-
nökök rendszerint nem mertek, de nem is akartak Kossuth életére törni, csak egyszerűen zsebrevették a vérdíjat.

Hayнау ördögi terve.

A legkegyetlenebb osztrák tábornok, Hayнау Julius — olvassuk a könyv egy másik helyén — nemcsak férfiakat végeztetett ki, hanem nőket vesszözöttet meg, hanem rendőri manipulációkat is végzett. A hesseni választófőjelem és Ritter Rozália fattyúgyereke hóhérszolgálatán kívül bonyolult spicli-ügyekben is ki akarta érdemelni a főlakóknak járó legmagasabb elismerést. A következő akta épp azt igazolja, hogy Hayнау nem az a "kötelességteljesítő katonák karakter" volt, aminek az osztrákok egyideig feltűntek, hanem jellemtelen stréber, aki számos alantas módszert felhasznált arra, hogy az udvar meglegedését provokálja és karrierjét egyengesse. Pestről írja 1850 június 22-én, N. E. 168 Pz-reservat jelzéssel, Bécsbe (Schwarzenbergnek.) a következőket:

— Már ismételtén volt alkalmam bizonyítékokat szállítani arra nézve, hogy a felrogtatás pártja még mindig nem kétértelmű romboló terveinek effektuálásában, miert is a kormány egyik legfontosabb feladata, hogy a titkos összeköttetések nyomára jusson. A magyar forradalmárok nagy része most szét van szórva, külföldön: Törökországban, Svájcban, Franciaországban, Belgiumban, Angliában, Szász- és Metországban, különösen Altonában és Hamburgban, végül pedig Amerikában élnek magyar menekültek és persze fenn tartják onnan régi összeköttetéseiket a beföldön hasonlóval, vagy új összeköttetéseket szerveznek.

— Sürgősnek tartom, hogy nagy és megfontolt ellenőrzés alá vonjunk mindent, ami az említett helyekről származik. Miatán Magyarországon most nincs elég megbízható személy, érthető, hogy eddig a levelezést csak kétértelmű ellenőrzés.

— Itt Pesten, figyelmen kívül hagyva a rendkívül kiterjedt levélforgalmat, csak egy postahivatal volt megbízva a manipulációval és épp ezért már előbb inditva éreztem magamat arra, hogy Hercegségnek erre vonatkozó ajánlatot tegyek. Pozsonyban hasonló tevékenységet fejt ki az odaváló postagazdát, de a katonai parancsnokság szerint az egész kerületben még csak négy postahivatal van hasonló kezeiben, amelyekre nyugodtan rá lehet bízni az ilyen kényes ügyet. Még rosszabbul áll a dolog néhány más kerületben.

A hosszú levél második részében Hayнау nagy szabású ellenőrzést ajánl, melynek az a veleje, hogy az egész ellenőrzés központját Bécsben szervezzék meg, ahol egyetlen levélnél nem szabad elkerülni a figyelmet, Bécs után pedig különösen a Németországban, Angliában és Amerikából Oderbergen át Pestre érkező leveleket Hayнау és maga embeivel nyitnatta fel. Még kell adni, hogy kitűnő spicli-módszere volt. De miután a bécsi udvar öt főképen hóhérszolgálatot, azonnal menesztette is, mihielyt fent új politikai kísérletre tértek át.

Az egyik levél erről így beszél:

— Magyarországból örökre lojalis tartományt akarnak csinálni, amelynek képviselői bevonuljanak a bécsi Reichsrathba és lemondjanak hazájuk önállóságáról. Most egy kis édesgetés korszaka jön. Ha a terv nem sikerül, annál erősebb szigorral fognak lesújtani a rebellisékre.

Nemsokára megjött a londoni jelentés Haynauról. Bement a generális a Bercaly and Perkin cég nagy sörgyárába, hogy megnézze az üzemet. Az angol munkások véletlenül értesültek róla, hogy ki a gyár vendége. Berontottak, legazemberezték, areul köpték, a nők pedig jócskán kitépték a hires hosszú bajuszából is, azonkívül hogy elverték rajta a port. Végül pedig a londoni újságok nem valami szimpátiával írták meg a "bresciai hiána" és az "aradi vérbőr" kalandját.

Ugyancsak az újítások közt tartozik, hogy a demokratikus kormány alatt egy nagy sereg ideiglenes tisztviselői alkalmaztak a bevándorlási szolgálatban, holott a szabályok értelmében, csak olyanok volnának alkalmazhatók, kik az előírt vizsgát (civil service examination) letették. A republikánus kormányfoglalás óta az ilyeneket fokozatosan kielejezték. Egy részüket már el is bocsátották, de még mindig elegendőnek vannak a szigeten alkalmazva. Az utóbbi időben sürdén emlegetik, hogy William Williams, ki már két ízben volt bevándorlási biztos, újból visszakérült Ellis Islandra élére. Ha ez a hír valóban bizonyulna, úgy biztos, hogy az erélyességéről ismert William Williams alaposan ki fogja söpörni az Augias istájlót és a rendes végére tereli a bevallottak után járó jövedelmi adó többletet.

Ugyancsak az újítások közt tartozik, hogy a demokratikus kormány alatt egy nagy sereg ideiglenes tisztviselői alkalmaztak a bevándorlási szolgálatban, holott a szabályok értelmében, csak olyanok volnának alkalmazhatók, kik az előírt vizsgát (civil service examination) letették. A republikánus kormányfoglalás óta az ilyeneket fokozatosan kielejezték. Egy részüket már el is bocsátották, de még mindig elegendőnek vannak a szigeten alkalmazva. Az utóbbi időben sürdén emlegetik, hogy William Williams, ki már két ízben volt bevándorlási biztos, újból visszakérült Ellis Islandra élére. Ha ez a hír valóban bizonyulna, úgy biztos, hogy az erélyességéről ismert William Williams alaposan ki fogja söpörni az Augias istájlót és a rendes végére tereli a bevallottak után járó jövedelmi adó többletet.

Az égitestek birodalmából

A Föld, a Nap és a többi égitestek méreteiről alig van fogalmunk, olyan óriási tömegekkel kell képzeletünknek megbirkóznia. Hopmann a Deutsche Rundschau legújabb számában érdekes számításokkal szemlélteti az égitestek nagyságát. Apró földgömbökre egyszerűsítve a világűr lakóit és ekként a következő képet tárja elénk: ha Földünk 37 centiméter átmérőjű gömbbel érzékeltjük, akkor a Vénuszt 35, a Marsot 20, a Merkurt 14, a Holdat pedig 10 centiméteres gömb képviseli. Ezek mellett a törpeégitestek mellett óriásszámúba megy az Uránusz 1.5, a Neptunusz 1.6, a Szaturnusz 3.5 és a Jupiter 4.1 méter átmérőjű gömbje. De hol maradnak el mindezek a Nap 40 méter átmérőjű aránya mellett? Mert a Nap 333.432-szer mulja felül Földünk tömegét.

És most az égitestek sulyáról akarunk fogalmat nyerni, vegyünk egyszerűll olyan egy kilogrammos gömböt, amely a Földet képviseli. Ehhez mérve a Vénusz 82, a Mars 14, a Merkúr 60, a Hold 12 gramm sulyu volna. Az óriások sulya így alakul ebben az arányban: Uránusz 14.6, Neptunusz 17.3, Szaturnusz 95.2, Jupiter 318 kilogramm. A legutóbbi suly meghaladja az emlékezetes negyvenkettes löveg sulyát, a Nap 333 ezer kilogrammját pedig egy tehervonat alig vontatná el. A kisebb égitestek az egyszerűll választott földgömbön mindössze kavics, homok és porzsemagyságúak.

Az égitestek helyzetének, távolságainak érzékeltetése már jóval nehezebb. Hopmann a Nap 40 méteres gömbjét a berlini székesegyház kupolájába képzele. A 37 centiméteres Föld pályája ebben az esetben a berlini állatkert állomáson és a tempelhofi mező körvonalán kering. A Hold tizenöt méter távolságban követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna megérzékeltető, vagyis még egyszer oly messze kellene elhelyeznünk, mint amilyen távol a Föld a világűrben követi modelljeinkben a Földet. A Jupiter pályáján Spandaut és Neubabelsberg, a Neptunusz Stettin, Magdeburgot és Lipeszt érinti. De ezek csak a bolygók! A világűrben Földünkhez legközelebb áll az állócsillag a kisnyír méretű mellett is hétézerszeres kilométer távolságban volna meg

Union Bank
Németh János
elnök

LA S
as mellett.
E K
YEK

FIÓK:
1597 Second av.
corn. 63rd St.
NEW YORK.

ekbe került

árokat képviselő bi-
eglebb husz évig ve-
rsasság ügyeit, vagyis
nig a 30.000.000 dol-
role percents Good-
rigage kötvények, ami-
önségnek fognak aján-
vételre, le nem járnak.

**A OLCSON ÉS
EURÓPÁBA A
VONALAKON
Amerikába
HENRY
alapián engedé-**

W YORK, N. Y.
sarkán.

PELLER?

fársztó
s 1436 is-

is tudna
PELLER
emében.
k. szeren-
katlan es-
atnak.

PELLER, ha hátfájás, ol-
lított azaz fenyegéti, hogy
kenyerét megkeresni.
PAIN-EX-
fájdalmak,
s foglalko-
sítogók az

a PAIN-
elemeke
légy és
mindány-
szelő szer-
PELLER.
P-4

ÁLLANDÓSÁGA

arország viszonyok
American Express
yar korona átutála-
mínt a multban.
osztrák korona át-

országok pénzének
kedik, az átutalás
demükben kívánato-
dollárátutalás, mert
több koronát kap-
árokat küldenek.

képviselőtünk Bu-
s egész Magyarország-
rponctosabb és leg-
kiszolgálásra ké-
lnket.

lja az American
Utazási Utalvány-
ney Ordereit és
átutalásait, ha
ld Magyaror-
agy Erdély el-
szeibe.

en American Ex-
ny. Az biztosítja
en.

ket, vagy az American
helyi irodánkat:

CLEVELAND, O.

ettség címre:
DEPARTMENT
S COMPANY
New York, N. Y.

**STEAMSHIP
COMPANY**

EUROPÁI országokban
LLOYD

EMÁBA

us 3-án és Junius 15-én
us 21-én és Julius 5-én
olyba és Genuába

Aprilis 23. és Junius 2.
us 19. és Junius 30-án.

us 29 State St., Boston,
Mass.

**AMERIKAIKAT
BANTALMAZOTT
A BERLINI NÉP**

Tobinson mérnököt és ne-
jét franciáknak nézték
és ezért támadták meg.
— A volt császárné te-
metése után dühödött
meg a tömeg. — A rend-
őrség szépen viselkedett.

BERLIN, április 21. — Au-
gusta Viktoria volt német csa-
szárné temetése után kedden
egy megdühödött tömeg megtá-
madta a chicagói James E. To-
binson mérnököt és feleségét, a
kik a Sans Souci park teraszán
üldögéltek. Az amerikai házaspár
egy biztonsági rendőr és a kö-
rülvevő tömeg miatt meg, akik
fegyvert tartottak és körülvet-
ték őket, rávevő azt, hogy a tö-
meg csenyőkövek botokkal, kö-
vegyekkel bántalmazza a védelme-
zőket. Helyeken sikerült eljut-
tatni az amerikaiakat a potsda-
mi rendőrállomásra, ahol a rend-
őrség egy szakasza azután szét-
kergette a tüntetőket.

Tobinson mérnök könnyebb sé-
relmet kapott a fejére, míg a fele-
ségének az orrát törték be. A
három védelmező ugyanis nem
tudta teljesen fedezni a megtá-
madott házaspárt. A tömeg
előlgyőzött: "Üssétek
ugyon. Idegenek. Franciák!"

A potsdami rendőrhatalóság a
dolgóról kiadott jelentésében ki-
jelenti, hogy az amerikai házaspár
egyáltalán nem hibáztatható
és hogy maguk az amerikaiak
sem akarják, hogy a dolognak
följuttassa legyen.

"A tömeget", mondja Tobin-
son, "egy erősszony lázította
fel, aki franciáknak gondolt ben-
nünket. Megtámadták és Pots-
damig üldözték bennünket. Azt
hiszem, hogy agyonütöttek vol-
na, ha a rendőr és a két civil-
ember meg nem védelmezett
volna bennünket."

"A rendőrség a lehető legjobb-
ban viselkedett velünk szemben.
Semmi panaszunk sem lehet el-
lenük és nem is fordulunk pa-
nasszal a német kormányhoz."

Mrs. Tobinson szerint angolul
beszéltek a férjével. Körül-
tűlt fiatalok voltak, akik
elhitték az öreg asszonyt, hogy
franciául beszéltek és
a volt császárné emlékéét ósá-
rodták. Pedig egyetlen szót sem
tudnak franciául. Az egyik szom-
szájuk fel akarta világosítani a
tömeget, hogy nem beszéltek
franciául és nem ósározták a
volt császárné emlékéét, hanem
arról nyelven a park szépségei-
ről beszéltek. A tömeg azonban
mind közbejött és a gyer-
meket voltok az első, akik kö-
vekkal kezdtek dobálni.

**Megindult egy columbusi
gyárban a munka.**

COLUMBUS, O., ápr. 21. —
A Timken Roller Bearing Com-
pany öt hónap óta teljesen tel-
jesen gyárban, tegnap végre
megindult a munka. Egyelőre
nem sok ember dolgozik a gyár-
ban, de állandóan vesznek fel
alkalmazottakat, amíg a mun-
kások létszáma az 1000-et el
nem éri.

**Fodor and Busezky
A STATE BANK**
South Bend, Indiana

Kihozta hozzájárulást garán-
cia mellett az óhazából, smin-
a legkisebb költség mellett.
Eddig már több mint 250 utasa
érkezett a State banknak a kö-
vetkező megyékben: Sopron,
Győr, Esztergom, Veszprém,
Szigetváros, Zalaegerszeg,
Ujpesta, Miskolc, Szatmár,
Bács-Bodrog, Torontál, Buda-
pest, Borzod, Abau-Torna, Ko-
lósród, Szabolcs, Nógrád, He-
lyi, Szabolcs, Gómsz, Vas, stb.

Kérdésekkel forduljon south bendi is-
merősenél.

Kiállítás hajójegyet az összes vo-
nalakra a társaság eredeti
névén árai mellett.

Küld az óhaza minden részére
dollárt vagy koronát, díjment
vagy lelt, utján, posta vagy
utalvány útján a legalcso-
nyabb árfolyam mellett.

Kiállítás mindenféle törvényes
iratait — beszerzési utalvót.

Betételre 4% kamatot fizet és
viszafizetéseket felmondás
nélkül eszközöl.

Írjon még ma a
FODOR ÉS BUSEZKY
STATE BANKHOZ
Indiana állam egyedüli magyar
State (állami) bankja
Állami ellenőrzés és Fodor Gyula
vezetése alatt.

417 S. CHAPIN STREET,
SOUTH BEND, IND.

Saját banképületben.
Forduljanak a bankhoz
bizalommal. k p-4

**Letartóztatták mert
Habsburg Károlyért
is mondott imádságot**

KASSA, április 21. — Kas-
sa közelében, a cseh-szlovák
hatóság rendelkezése letartóz-
tattak egy Fülöp nevű falusi
plébános, miután a vasárnapi
nagy mise alkalmával Habs-
burg Károly, volt magyar király
jólétéről imádkozott. A
plébános azzal védekezett, hogy
szólagában sem volt imád-
konia a volt királyért, oda
sem gondolt, öntudatlanul
olvasta a régi breviáriumot,
mely még a régi időkben ké-
szült és a király jólétéről való
imát is tartalmazott.

**NYOMORUSÁG
AZ ALABAMAI
BÁNYÁSZOKNÁL**

**A veszített sztrájk után a
rendelések hiánya miatt
a társaságok nem tudják
alkalmazni őket. — In-
dul a segítő akció a sze-
rencsétlenek érdekében.**

BIRMINGHAM, április 21. —
Az alabamai szénbányák munká-
sai az elvesztett sztrájk nyomán
rémegés nyomorúságban
vannak, úgy annyira, hogy a
délvidék összes jótékony testü-
letei mozgalmat indítottak a fel-
segélyezésük érdekében. A bees-
lések szerint a bányászok és
családtagjaik között legalább
negyvenezer ember nyomorog.

A Salvation Army itteni pa-
ranasok szerint tizenötezer
lélek egyenesen az éhhalálnak
van kitéve és legalább néhány
ezernek egyetlen karj kenyerre
szükség.

A bányatulajdonosok szerint
a rendelkezés hiánya miatt nem
lehet munkába visszahívni a
bányászokat, akik néhány hónap
pal ezelőtt sztrájkba léptek,
azonban február-huszonkettedi-
kén megszüntették a sztrájkjukat.

A döntőbírási határozat min-
den tekintetben a bányatulajdo-
nosoknak adott igazat a bányá-
szokkal szemben.

A sztrájkot veszített bánya-
szok, akikkel szemben a szerve-
zet is kénytelen volt megszüntet-
ni a pénzületi és ruhasegélyt
és akik újból munkát nem kap-
hatnak, most a családjaikkal
együtt sztrájkban laknak, mi-
után a társaságok a sztrájk fo-
lyama alatt kidobták őket a
lakásaikkól.

**Kincses ládát szántott föl
egy virginiai farmerlegény**

SALEM, Va., ápr. 21. — A
25 éves Henry Danceron, az első
telepek egyikének leszá-
mazója, aki nagybátyjának
hegyoldali farmján dolgozik
napkelteől napnyugtáig, 10
dollár bérért, gyakran álmo-
dott olyasmir, hogy kincses
akad és gazdag ember lesz belő-
le. Április 9-én, amidőn a
Brush hegység tövében parlag
földet törtött fel, különös alakú
földtárcsát tárgyalt vetett ki
az ékeje. Amint megvizsgálta,
megállapította, hogy egy kecs-
kebőrbe varrott kis bádorgó
Amidőn felnyitotta, nagy megle-
petésére arany és ezüst pénz-
darabokkal találta színgit. —
A leletet elrejtette ismét,
mert attól félt, hogy elveszik
tőle. Most, amidőn a hatóság
emberei biztosították, hogy a
lelt kincs a megtalálót illeti,
előadta a dobozt a megállapí-
tották, hogy a benne levő
arany pénzék márték 13.000
dollár, az ezüst pénzéke pedig
600 dollár. Vagy 1200 dollár
papírpénz is van a dobozban,
de ezek a papírpénzek annyira
tönkrementek, hogy alig lehet
megállapítani, hogy hány dol-
lárban bankók is voltak. (A pénz-
ek nagyrésze 1823-ból való.)

**Terjed a homló Elyriában
és Lorainban.**

LORAIN, O., ápr. 21. — A
rémes hólyagoshimlőnek egyre
több áldozata akad Lorainban
és Elyriában. Tegnap Joseph
Hodson betegedett meg. Persze
az egész családját nyomban
zárlat alá helyezték. Hodson 13
éves fia, aki a vasárnapi iskola
legsúlyosabb látogatója
volt a vezetett 411 vasárnapi
iskolai előadásán való részve-
telrel, most elmarad ezen a té-
ren, néhány hétig ugyanis nem
mehet vasárnapi iskolába, ha a
himlő ellen is kapja meg. A
himlő ellen most már egyre
többen oltják be magukat.
Közlelőben a vesztély ellenőrfogva
komolyabban veszik az embe-
reket.

**KÖZVETÍTÉSRE
KÉRI A NÉMET
FEL HARDINGOT**

Washington értesülése sze-
rint a német kormány a
hadikárpótlás dolgában
az egyezkedésre az ame-
rikai elnök közbejvetését
szeretné igénybe venni.

WASHINGTON, április 21. —
Az itteni kormánykörökben
nagy érdeklődéssel várják a ber-
lini fejleményeket. Az ideérke-
zett hírek, még pedig megbíz-
ható hírek szerint ugyanis a né-
met kormány a hadikárpótlás
dolgában közvetítésre kéri fel
Harding elnököt. Hír szerint a
kormány már el is küldötte a
vonatkozó kérelmet az elnökhöz.

Az amerikai kormánynak a
hadikárpótlás dolgában elfog-
lalt álláspontja kitűnt már ab-
ból a jegyzékből, amelyre Hug-
hes külügyminiszter vagy hat
hét előtt intézett a német kor-
mánnyhoz. E jegyzék szerint tud-
valevően az amerikai kormány
felelősnek tartja a németeket a
háborúért és kötelesnek arra,
hogy a teljes fizetőképességük
arányában hadikárpótlást fizet-
senek.

Viszont azonban azt egyetlen
szóval sem említi a jegyzék, hogy
képesnek tartja a németeket
azoknak az összegeknek megfi-
zetésére, amelyek a szövetsé-
gesek tőlük tényleg követelnek.
Sőt ellenkezőleg az itteni kor-
mánykörökben mind élesebben
domborodik ki az a nézet, hogy
a szövetségesek által követelt 55
milliárd dollár és 12 százalékos
kivitel adó túlmasz.

Viviani francia kiküldött teg-
nap utazott haza és valószínűleg
el fogja majd mondani a szó-
várság előtt, hogy Amerika
a követelt hadikárpótlást fizet-
sősnek tartja.

**TOLSZTOJ VOLT
HÁZI ORVOSA
ÖNGYILKOS LETT**

**Nem tetszett az élet Cseh-
szlovákiában dr. Mako-
vickynak. — Irodalmi
feljegyzéseit Pozsonyban
dolgozák fel.**

Dr. Makovicky Dusának,
Tolsztoj volt háziorvosának öngy-
ilkosságáról az Olmützben
megjelent Pozor című lap újabb
részleteket közöl. A lap szerint
Makovicky házában a padon
felakasztva találta. Mire tet-
tét észrevették, már halott volt.

Makovicky az utóbbi időben
buskomor volt és feleségének,
egy Jasna-Poljanából szármá-
zó orosz nőnek, sem sikerült őt
sőtét gondolataiból kikölkente-
ni. Egészen bizonyos, hogy Ma-
kovicky elmebajos lett. Egy-
szer azt mondotta feleségének,
hogy Oroszországból egy tűz-
vész elő menekült meg, máskor
meg azt hangzottta, hogy iszap-
ot érez a lába alatt. Ugy lát-
szik, a csehoktól sem volt elra-
datatva, mert a feleségének
nemrég ezeket írta:

"Nagyon voltunk ott, ahol
megértetek bennünket, de itt
kisebnek vagyunk, mint egy
borsó."

A legvalószínűbb feltevés az,
hogy Makovicky elmeavarában
követke a az öngyilkosság.

Az elhalálozott Makovicky
értékes irodalmi hagyatékat ha-
gyott hátra, ezek között egy
naplót, a melyet a legutóbbi
időkig vezetett. A napló egyik
része a Novoje Vremja szer-
kesztőségében Oroszországban
van, egy része a Felvidéken,
mert tudvalevő, hogy Mako-
vicky Rózsahegyen volt előző-
leg orvos; a főbbi értékes írás-
jegyzék Moszkvában a Tolsztoj-
muzeumban van elhelyezve.
Makovicky irodalmi feljegyzé-
seinek feldolgozásával unoka-
testvérét, dr. Makovicky pozso-
nyi sebészeti klinikai orvost
bizta meg.

**JAVULNAK MÁR
AZ ÜZLETI ÉS
IPARVISZONYOK**

**A szövetségi kereskedelmi
kamara a gyors fellen-
dülést jövendőli meg, a
melyek a csahataltan
előjeleit már megállapí-
totta a statisztikai hiva-
tal.**

WASHINGTON, április 21. —
A szövetségi kereskedelmi ka-
mara statisztikai hivatalának je-
lentése szerint az üzleti és
iparviszonyok máris javulóban
vannak az országban, amelynek
csahataltan jele az, hogy már-
ciusban a februárral összehason-
lítva sokkalta több árt adtak
el a nagy és közepkereskedők.

"A legjellemzőbb és talán a
legörvendetesebb jelenség az",
mondja a jelentés, "hogy az
automobilipar nem volt halott,
hanem csak elaludott."

"Az építkezés kissé élénke-
ben indult meg a városokban,
mint a vidéki helyeken. A far-
mokon addig nem lesz nagyobb
építkezés, amíg az új termés
meg nem mutatja a farmerok-
nak azt, hogy tulajdonképpen hol
is állnak."

DETROIT, április 21. — Tel-
jes mértékben megindult az au-
tomobilipar. A kereskedők rep-
viselői már megjelentek egy ke-
letről, mint nyugatról és egyre-
másra tessik a megrendeléseit-
et.

A Ford gyár teljes üzemben
való megújítása, amely május
elsőjére van tűzve, a legjobb fok-
mérője a helyzetnek.

**Az amerikai katonák Euró-
pában is szeretik az
édessegeket.**

COBLENZ, ápr. 21. — Az
amerikai katonák, akik nyomban
megérkezéssel után ámulat-
ba ejtették a franciákat avval,
hogy igen szeretik az édessege-
ket, még mindig bajnokok ezen
a téren a megszálló csapatok
közében. Abban a kávéházban,
amelyet a coblenzi táborban az
amerikai Y. M. C. A. egyesület
vezet, kimutatást készítenek
minden elfogyasztott ételmi-
szerről.

A kimutatás szerint az elmúlt
évbén az amerikai katonák
megettek 233138 puddingot,
475.873 tortát és más ilyen sü-
teményt, 310.875 kalácsot és
fánkot, 63.151 krémeshélest,
624.906 adag fagyaltot, 366.351
csokoládé szandét, 61.378 pájt,
223.787 almát és más gyümöl-
csöt, 282.741 pohár lemondót,
43.792 narancsot, 211.195 to-
ját.

**A szövetségesek nem
engedik meg a német-
osztrák egyesülést**

BECS, ápr. 21. — A laibachi
Slovensko Narodni szerint
Franciaország, Jugoszlávia és
Csehszlovákia véd és dac-
szövetséget kötöttek, aminek
az a célja, hogy fegyveres
erővel is megakadályozzák
Ausztriának Németországhoz
való csatlakozását, ha az erre
vonatkozó tervet megvalósít-
tanák az osztrákok. A szerző-
dést még nem írták alá a
szövetkező országok.

**IGAZI HERCEG
MINT BERLINI
KABARÉSZINÉSZ**

**Lipót Ferenc királyi her-
ceg, aki Wölfling Lipót
lett, a szinpadon akarja
kenyerét keresni. — Mit
jelent a tengerügyi
nyugdíj?**

Bécsi hírforrás arról a különös,
érdekes dologról számol be, hogy
Lipót Ferdinánd királyi herceg
a Rakete nevű kabaréban saját
kis darabjában, mint színész fog
bemutatkozni a berlini közön-
ségnek. Emlékeztet még a kirá-
lyi herceg régényes házasságának
története. Egy színesnőbe lett
szerelem és hogy feleségül ve-
hesse, a néhai toszkánai nagyher-
ceg fia és Luja volt szász trón-
örökösné bátyja. Lemondott rang-
járól, letette valamennyi címét
és mint egyszerű Wölfling Lipót
elhagyta a bécsi udvart és fele-
szőre Svájcba, majd 1915-ben
Bajorországba költözött.

Wölfling Lipótot Róbert Je-
rőnek Rakete kabaréjához már
szerződés köti. A darab, a mely-
ben föllep, egy mulatóhelyen ját-
szódik le és meglehetősen szaba-
dos kitételeken bővelkedik.

A B.Z. am Mittag beszélgetést
közöl, mely Paul Morgan, a híres
berlini színész és Wölfling Lipót
között folyt le.

Morgannak arra a kérdésére,
hogy miért lép föl a kabaré-szin-
padon, Wölfling Lipót így vála-
szolt:

— Uram! Mint nyugalmazott
tengerügyi nyugdíj, kapok havonként
3000 korona nyugdíjat, a mi
mindössze 210 márkát. Azt hiszi,
hogy ebből meg lehet élni? Irá-
nyonom nincs. Mindeztideig vá-
sámból tartottam főnn magam,
és azonban nagyon nyomorúsá-
gos kenyer. Beláttam, hogy így
tovább nem megy. Legújában
nyomórajmat fejeztem be, de a
kiadó nagyon megvártajták most
tanában az embert. En pedig to-
vább várni nem tudok. Ezért let-
tem színész.

— Miért nem fordul Ön esa-
ládájához? — kérdezte Paul Mor-
gan.

— Az én családomnak most
egész bizonyosan más gondja
van, — felelte a volt habsburgi
herceg. Ajándékért pedig nem
fordulok sehová, senkihez. Végül
is nem foglalkozom tisztességtel-
len dologgal! Kellemetlen csak
az, hogy nagyragu ember most
először száll le a legkülönle-
sebb és legnehezebb pályák egyi-
kéhez. Hiszen azonban, hogy si-
kerülni fog helyemet itt is meg-
tálatni.

A berlini közönség Wölfling
Lipót föllepését nagy érdeklő-
déssel, de bizonyos fokú bizalmat-
lansággal várja.

**TAVASZI LÁZ
háborgatja a legtöbb
ember egészségét
ilyenkor, és
BÁGYADTSÁGOT,
IDEGESSÉGET,
FEJFÁJÁST,
GYENGESÉGET**

és más bajokat okoz. Ezek-
nek a bajoknak elhárításá-
ra a leghatásosabb szer a

PURGARET

VÉRISZTÍTÓ
CUKORKA

mely a gyomrot, beleket és vért a
tavaszi láz okozó mikroéket meg-
tisztítja s az egészséget helyreál-
títja. Egy nagy doboz egy dollár,
hat nagy doboz öt és fél dollár.
Övaskodjon utazótól és címese
rendelést így:

PACHUCA, Mexico, ápr. 21.

A helybeli San Rafael Ane-
xas Silver Mine Company bá-
nyatelepen tűz támadt, amely
elpusztította az ezüstolvasztó
műhelyt és több más épületet.
Az anyagi kár 250.000 dollár.
Azt hiszik, hogy a tüzet eloc-
sájtott bányászok okozták.

SAJÁT

gyártmányú 14 és
18 karátos alma
KARIKA
GYURUK

Legjobb minőségűek.

H. MILLER & SON

üzemelés és létesítés,
2832 Lorain Ave., Cleveland, O.

**Vörös Kereszt
Patika**

8901 Buckeye Road,
Cleveland, Ohio.

**It's
toasted**

**LUCKY
STRIKE
CIGARETTE**

The American Tobacco Co.

**IGAZI HERCEG
MINT BERLINI
KABARÉSZINÉSZ**

Lipót Ferenc királyi her-
ceg, aki Wölfling Lipót
lett, a szinpadon akarja
kenyerét keresni. — Mit
jelent a tengerügyi
nyugdíj?

Bécsi hírforrás arról a különös,
érdekes dologról számol be, hogy
Lipót Ferdinánd királyi herceg
a Rakete nevű kabaréban saját
kis darabjában, mint színész fog
bemutatkozni a berlini közön-
ségnek. Emlékeztet még a kirá-
lyi herceg régényes házasságának
története. Egy színesnőbe lett
szerelem és hogy feleségül ve-
hesse, a néhai toszkánai nagyher-
ceg fia és Luja volt szász trón-
örökösné bátyja. Lemondott rang-
járól, letette valamennyi címét
és mint egyszerű Wölfling Lipót
elhagyta a bécsi udvart és fele-
szőre Svájcba, majd 1915-ben
Bajorországba költözött.

Wölfling Lipótot Róbert Je-
rőnek Rakete kabaréjához már
szerződés köti. A darab, a mely-
ben föllep, egy mulatóhelyen ját-
szódik le és meglehetősen szaba-
dos kitételeken bővelkedik.

A B.Z. am Mittag beszélgetést
közöl, mely Paul Morgan, a híres
berlini színész és Wölfling Lipót
között folyt le.

Morgannak arra a kérdésére,
hogy miért lép föl a kabaré-szin-
padon, Wölfling Lipót így vála-
szolt:

— Uram! Mint nyugalmazott
tengerügyi nyugdíj, kapok havonként
3000 korona nyugdíjat, a mi
mindössze 210 márkát. Azt hiszi,
hogy ebből meg lehet élni? Irá-
nyonom nincs. Mindeztideig vá-
sámból tartottam főnn magam,
és azonban nagyon nyomorúsá-
gos kenyer. Beláttam, hogy így
tovább nem megy. Legújában
nyomórajmat fejeztem be, de a
kiadó nagyon megvártajták most
tanában az embert. En pedig to-
vább várni nem tudok. Ezért let-
tem színész.

— Miért nem fordul Ön esa-
ládájához? — kérdezte Paul Mor-
gan.

— Az én családomnak most
egész bizonyosan más gondja
van, — felelte a volt habsburgi
herceg. Ajándékért pedig nem
fordulok sehová, senkihez. Végül
is nem foglalkozom tisztességtel-
len dologgal! Kellemetlen csak
az, hogy nagyragu ember most
először száll le a legkülönle-
sebb és legnehezebb pályák egyi-
kéhez. Hiszen azonban, hogy si-
kerülni fog helyemet itt is meg-
tálatni.

A berlini közönség Wölfling
Lipót föllepését nagy érdeklő-
déssel, de bizonyos fokú bizalmat-
lansággal várja.

SAJÁT

gyártmányú 14 és
18 karátos alma
KARIKA
GYURUK

Legjobb minőségűek.

H. MILLER & SON

üzemelés és létesítés,
2832 Lorain Ave., Cleveland, O.

**A vasuti munkatanács a
munkásság javára döntött.**

CHICAGO, ápr. 21. — A U.
S. Railroad Labor Board úgy
döntött, hogy a vasutársasá-
goknak vagy azok esodgondno-
kának nincs joga önkényesen
leszállítani a vasutasok fizeté-
sét. A döntést az Atlanta, Bir-
mingham és Atlantic vasutár-
sóság ügyében hozta. Ennek a
esodbekerült vasutnak a gond-
nok egyszerűen levágta az al-
kalmazottak fizetését, hogy a
vasutat talpra állítsa. Az al-
kalmazottak sztrájkba mentek.
A tanács döntése ellenkezik
a georgiai szövetségi törvény-
szék döntésével.

**Kiirtotta családját s meg-
ölte önmagát is egy bécsi
hadizöveg.**

BECS, ápr. 21. — A szom-
szédos Krumbachon Heisenber-
gernek egy hadizöveg, aki nem
birta elviselni a nagy nyomort,
megölte öt gyermekét, majd,
miután intézkedett eltemetésük-
re vonatkozóan, öngyilkosságot
követett el.

A Woolsey nevű torpedó romboló, mely a multkoriban egy kereskedelmi hajóval összeütközött a nyílt tengeren és elsüllyedt.

**Tanácskoznak a szövetségesek
a német hadisarc dolgában**

**A franciák keresztül akarják erőszakolni a
további katonai lépéseket. — A szövetsé-
sek érintkezésbe lépnek a németekkel.**

LONDON, április 21. — A né-
met hadikárpótlás kérdése mind
jobbban előtérbe lép.

A szövetségeseknek május el-
sője, vagyis a németeknek kijáró
fizetési határidő lejártá előtt
megjegyezésre kell jutniuk. Ezért
bizonyos, hogy a most következő
két héten keresztül nagy tár-
gyalások fognak lefolyni a szö-
vetségesek között. Az első ilyen
tanácskozás a hét végén Hythe-
ben fog lefolyni.

Ezen a tárgyaláson Briand
francia miniszterelnök és két
francia tábornok arról igyekeznek
majd meggyőzni Olaszországot
és Angliát, hogy a német hadi-
kárpótlás kérdését csak újabb
katonai akcióval lehet megoldani.

A szövetséges legfelsőbb ta-
nács, általános nézet szerint,
vagy ebben fog meggyezni,
vagy pedig újból érintkezést fog
keresni a német kormányval és
esetleg két majd az utóbbi ré-
széről ajánlatokat.

**Megjavult a négerrel szemben
a bánásmód a déli vidéken is**

**Dr. Alexander Mann lelkesnek érdekes ta-
pasztalatai. — Különösen erősen esik latba
a négerék javára az a hazafias magatartás,
amelyet általában tanusítanak.**

BOSTON, április 21. — Rev.
Alexander Mann lelkesen hosz-
szabb utazást tett a délvidék áll-
amaiban, a négerkérdést tanul-
mányozva. Arra a meggyőződés-
re jutott, hogy általában erősen
megjavult a viszony a délvidék-
ken a fehérek és a feketék kö-
zött és szerinte megszűnt az a
régie elmelet, amely szerint egy
bizonyos magassággal eljuthat a
fekete, azonban tovább jutni
képtelen. Nézete szerint a javu-
lás különösen az "interacial
omissionnak" a munkája idézte
elő.

A tisztelendő urat különösen
meghatotta az a hazafias magat-
tartás, amely megnyilvánult a
négerék iskoláiban. Igen sok elő-
tételt van meg velük szemben,
azonban ezeket az alkotmányos-
ság eszközeivel és nem világlát-
lógató ideákkal akarják meg-
szüntetni, ugyanakkor, amikor a
fehérek iskoláiban igen sokan
vannak a fiatalok közül olyan-
ok, akik még kipróbálatlan tel-
jesen új tahoakra esküsznek.

Az előhaladás szerinte nyilván-
való a helyes irányban. A lelke-
sedés és a remény szelleme hat-
ja át a feketéket. Mert igaz
ugyan, hogy a politikai jogoktól
csaknem az egész délvidéken
meg vannak fosztva, azonban
ezzel szemben a gazdasági érve-
nyesüléssel minden ajtaja nyitva
áll a számkura és ez pedig a leg
jobb Rev. Mann szerint.

Nagyeneri munkát végez az

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK

BUDAPESTI JELENTÉSEK

OHÁZAI UJSÁGHIREK

BUGZÓN DOLGOZNAK A MAGYAR TUDÓSOK SZERTE A VILÁGBAN

Kutatások a külföldi levélárakban. — A közeljövőben történelmi munkák kerülnek sajtó alá.

A magyar tudósok a háború utáni nehéz viszonyok ellenére sem hagyták abba tevékenységüket. Lankadatlanul, tervszertlenül folyik a munka, hogy történelmi külföldön lévő, szétvárt emlékeket napvilágra hozza a levélárak, könyvtárak és múzeumok mélyéről.

A magyar társadalomban is megindult az akció, hogy az anyagiakat is biztosítsák a kutatások részére. Hollandiában is gyűjtöttek a magyar tudományok világa számára. A Kleberberg Kuno gróf elnökletével működő Magyar Történelmi Társulat csupán a bécsi Magyar Tudományos Intézet céljaira másfél millió koronát adott.

Intézet tagjai serényen dolgoznak a bécsi gárdapalotában. Átkutatják a Habsburgok titkos levéltárait iratait egészen 1894-ig. (Az utolsó huszonöt év iratait még most sem szabad nyilvánosságra hozni.) A legtöbb irat a szabadságharc korára vonatkozik. Világos utat nyitnak a kutatásoknak, amelyek az anyagiak megőrzését szolgálják. Ez az anyag most először jut a magyar kutatók kezére. Eckhardt Ferenc és Milyusz Elemér a bécsi esztendő kamarilla 1848 és 49-iki iratait tárták fel. Ezek az iratok igen érdekes adatokat szolgáltatnak hazánk nemzeti-egyes mozgalmainak történetéhez és egészen új szempontokból világítanak meg a horvát, szerb, oláh és tót kérdést. Ez a teljesítés új és rendkívül érdekes anyag a jövő év elején jelenik meg a "Széchenyi-könyvtár részvénytársaság" kiadásában.

A szabadságharcra vonatkozó többi iratot Angyal Dávid dr. egyetemi tanár dolgozza fel. A történelmi és országszerte emigráló eddig ismeretlen részleteit Hajnal István gyűjtötte össze. Ez még az idén sajtó alá kerül.

Megállították Bécsben a magyar királyok és német császárok konstantinápolyi követének jelentését is, a mohácsi vészől kezdve egészen a legújabb időkig. E jelentésekből sok tekintetben egészen új képet alkotunk a magyarországi török hódoltság koráról. Székfi Gyula ezeket a jelentéseket most dolgozza fel és hatalmas kötetben nemcsak a magyar nyelvről, hanem a magyar nyelvvel való viszonyáról is meg fogja beszélni. Egyébként török vonatkozású emlékeink felkutatása igen sok nehézséggel ütközik. A legújabb baj az, hogy a konstantinápolyi Magyar Intézet rövid kétes működése után nagy politikai és pénzügyi akadályok miatt be kellett szüntetni. Pedig ennek az intézetnek köszönhetjük, hogy sok magyar vonatkozású levelezés és sok régi magyar fegyver újra birtokunkba jutott. Az intézet könyvtára ma is sátréltlenül áll és remélhető, hogy nem sokára újra szét lehet az intézet munkájának megindításáról.

Tanulmányut egy budapesti cselédelhelyező "intézetben."

Egy délelőtti cupringernél. — Szakácsnék, szobalányok, mindensek, dajkák. — Nagyságák. — Margit lezserződik. — Scheinberger sirmalmai.

Azt, hogy cselédnyomor, ne úgy méltóztassék érteni, mint ha a cselédek nyomorognának a nagyságoknál. Epen ellenkezőleg: arról lesz itt szó, hogy a nagyságok mennyire nyomorognak a cselédekkel. Ugyanis úgy áll a dolog, hogy a mai horribilis bérek mellett, aki cselédet tarthat, az enni is tud neki adni, de az utóbbi esztendőben a cselédanyag annyira lezuhlott, hogy a vele való bajlódás kétszáz pokol annak, aki kénytelen vele nem tartozik. Fortuna ama kegyelmei közé, kiknek a helyszerező megkerülésével juttatott mindeneszakácsnék a véget.

A helyszerező-intézet, alias: cupringernél, valamikor nagyon népszerű intézet volt Pesten. Ahol csak feltűnt hangosan kiabáló bádogtáblája, melynek a szírvány színével változó mezőin a nevelőnőtől a pesztionkig minden rang-és rendbeli alkalmazott helyet talált, kereslet és kínálat egyaránt élénk volt. Beesületes képi, piros-pozsgás paraszt lények ajánlkoztak hat-nyolc forintért mindenesnek, akik az után — nem volt nagy ritkaság — hat-nyolc esztendeig mindjárt ott is maradtak, ahova lezserződték. Jó volt az asszony, jó volt a koszt, jó volt a hely, jó volt a család. Minden jó volt, még az élet is.

Most semmi sines ügy, mint régen. A jó asszony kevesebb, a jó koszt ritkaság, a jó család az a mesék birodalmába tartozik. A cupringernél birodalmába alig. Így panaszolta a legelső ezt nekünk Budapest legrégibb cupringerné, Scheinberger bácsi, aki — fililink hallatára jelentették ki a nagyságok — elsőrangú ember a szakmában. Scheinberger bácsi a végsőig el van keseredve. Panaszának sem vége, sem hossza nem volt, amikor kérdésközlőnk tőle.

Uram, az borzasztó, hogy az ember nem mer senkit ajánlani. Rettenetes, hogy micsoda lányok vannak manapság. Száz közül kilencven tolvaj, az a néhány pedig olyan válogatos, hogy nem lehet neki helyet találni. Tessék elhinni, már féltem a hirnevemet. Harminc esztendeje dolgozom itt a Nagy-útcán-utcában, mindenki becsületes, megbízható embernek ismer, de a mai viszonyok között nem lehet szótartó az ember. Kérem, hogy micsoda igygyeik vannak ezeknek a lányoknak! Egy mindenes szakácsné 700-800 koronát kér, egy főzészasszony 1200 koronán alul szöb-

sem áll az emberről. Tessék, rem szépen, az ember megkívánja a maga társaságát. És, a barátainak most szüleit kis babájára.

A Váci-körút felől új nagysága érkezett. Elegáns uridáma. Ott hagynom az egyezkedőket és kiváncsian fordulok a szép asszony felé.

Budapestre érkezett a kereskedelmi Duna-flotta amerikai döntőbirája.

A hajóparkot az 1911. évi forgalom alapján osztják föl. — Mr. Hines döntőbíró tanulmányutja Béctől Konstantinápolyig.

A Magyar Folyam- és Tengerhajós Részvénytársaság Zsófia nevű luxusgőzösén Bécsből Budapestre érkezett Mr. H. Hines amerikai egyetemi tanár, a volt monarchia hajóparkjának felosztásával megbízott teljhatalmú döntőbíró. Társaságában ugyan csak a fővárosba érkezett Mr. H. Hines, az amerikai döntőbíró, aki a Duna-gőzhajós Társaság vezérigazgatója és Mr. Brice Olagetti, a Párisban székelő amerikai döntőbírósegédje. Mr. Hines a délutáni folyamán fogadta a

Nemzeti Újság munkatársát a Zsófia gőzös szalonjában a következőképpen volt szives felvilágosítással szolgálni:

— Mostani bécsi tartózkodásom ideje alatt az Ausztriára vonatkozó információkat már teljesen összegyűjtöttem. Ideutaztam Posonyt is megtekintettem s holnap Budapest kikötőbentrendezését fogom megbeszélni. A Rajna-kérdést már véglegesen lefagyaltuk s most a Duna hajóparkját kívánom szabaddá tenni a hajópark kérdésének megoldásával. Holnap éjfélkor tovább utazom Belgrádba, a honnan Szófián és Bukaresten keresztül Konstantinápolyban fejezem be tanulmányutam. Visszatérve Párisba remélem, hogy egy hónapon belül meglesz a végleges határozat, a melyről az illetékes kormányok azonnal értesítenek fogják.

MEGINDUL ROMÁNIA ÉS MAGYARORSZÁG KÖZT A FORGALOM

A hálókocsi társaság közvetíti a külföldi csomagforgalmat. — Felemlik a rakhelyek díját.

KOLOZSVÁR. — A Naveta-vonatok újból forgalomba vannak, de ezáltal más szerepük töltönek be, mint a multban. Régebbi vonatkozásban csak a magánosok által bérlet vonatokkal értették Naveta-vonatok alatt, közben megszűntek az engedélyek, de most a magánosok új szerelvényekhez jutnak, ha tudniillik vesznek külföldön maguknak. A "Foresteria" már meg is kezdte az akcióit, 17 mozdonyt vásárolt és április 1-én, az új menetrend szerint már az új magánvonatok is közlekednek. Románia intenzív exporthoz lát és Budapest-Bukarest között már folyik zavartalanul a teherur forgalom.

A román-magyar teherur forgalomnak két útja van. Az egyik Lókosházán, a másik Biharkezesen keresztül történik. Ez utóbbi is közvetlen, a mennyiben a teherkocsik átrakás nélkül is közlekednek. A cserkocsik helyett adnak kocsit kompenzáció nélkül is és a közlekedés tekintetében bizonyos javulás észlelhető. Az export Magyarországra a túzfia, melynek kiviteléhez a M. O. 198 sz. rendelete alapján nem kell külön engedély, amennyiben kivitele szabad. A behozatal Magyarországról: gépkocsik, szeszek és egyelőre a kölcsönös forgalom a két országot között limitálva.

A szállítványozások rendje is gyorsabb valamivel. Hirt jött, hogy újabb árutarifaemlékek története, de illetékes helyen e tarifaemlék kategóriák megfogalmaztak. Ellenben bizonyosra vehető, hogy a leg-kevésbé idők belől felemlik a rakthelyek és iparvasutak illetményeit.

A C. F. R. összes állomásain engedélyezik a daraburuforgalmat. A daraburuforgalom élektitására a következők rendeltet jelent meg:

Közírtó tétetik, hogy a nemzetközi hálókocsi társaság Bukarestben kis csomagok továbbításának és elfogadásának szolgálatát rendelte be a Franciaország, Svájc, Olaszország és Jugoszláviával való közvetlen forgalomban.

E csomagok szállítása az illetékesek szolgálatát szabályozó rendeletek értelmében történik:

1. A 30 kg. nál nehezebb csomagok: a) 5 kgr. súlyig azon csomagok, melyek szállítása postai monopóliumukon alólvetve; b) 5 kgr. súlyig valamelyik érdekelt vasúti üzemeltető helyi tarifájának rendelkezése szerint személyvonatokkal való szállításból ki vannak zárva; c) arany, ezüst, platina, érc- vagy papírpénz, drágakövek, gyöngyök, ékszerek, szőrmék, nyárgyártékú hímzések, csipkék, műtárgyak (festmények, szobrok, rézségek) s más olyan értékek, melyek értéke kgr.-onként 300 francra frank 100-ot meghalad, valamint olyanok is, melyek természetükkel fogva tűrhetőségüknek a podgyász-kocsi desinifikálás.

IV. Károly bevonulása.

Meglepetés a budai várban.

A legkülönbözőbb verziók keringenek arról, hogy miként jelent meg IV. Károly király a budai Várban, hogyan fogadta őt Magasházy százados és mily körülmények között folyt le a találkozás a kormányzó és a király között. Igen jól értesült helyről nyertük a következő információkat, amelyek most már pontosan beszélnek el az érdekes és történelmi jelentőségű esemény apró részleteit.

Amikor Károly király autója felérkezett Budára a Várba a söfőr a miniszterelnök palotá elé hajtott, ahol a király le szállott és a palota udvarán sétált. Tábori, közös huszársereg és egyenruh volt rajta, nyakában a Mária Terézia-rend nagykeresztje és az aranygyapjas-rend.

Jármy csodás a királyi palota udvarára ment, ahol Magasházy László százados, a kormányzó szárnysegéde és Görgey testőrpáncosok cigarettázva hallgatták a térenél. Jármy, Magasházy felé fordulva, így szólott:

— Ön Magasházy szárnysegéd? — Igen, én vagyok. — Hivatalosan jelen'ém önknek, hogy a király ó felsegő öt perc múlva itt lesz, ön jelenléte meg a felségnél és felveteti a kormányzó ur öfomelőtősiágos.

Azzal Jármy eltávolozott. Magasházy pedig mosolyogva szólott Görgeyhez:

— Mit szól ehhez a szerencsétlen bolondhoz? — Jármy kifelé menet a várta páncosokhoz lépett és így szólott hozzá:

— A király öföbnye öt perc múlva itt lesz, ahogy megjelönik, az örés legjén regyverbe. A várta páncosokra erre egy szót sem válaszolt, ugyancsak bolondnak nézte az ezredet.

BALTIC-AMERICAN LINE
42 BROADWAY NEW YORK, N. Y.
HAMBURGBA
S. S. ESTONIA indul május 4-én
S. S. POLONIA " május 18-án
Kényelmes, kottós csavaru, gyors személyzállító hajók.
2-ik osztály HAMBURGIG \$180, 3-ik osztály \$125, és \$5 adó.
További felvilágosítást fordúljon meghatalmazott ügynökeinkhez

JUNARD-ANCHOR
Legnagyobb, leggyorsabb és legfinomabb hajók a világon. Kiti-
nő bűnösöd. Van helyi ügynök-
ség az ön városában is.
Magyarországra, Romániára és Csehszlovákiára direkt
HAMBURGBA AT:
S. S. Saxonia, Apr. 26.
II. o. \$180, III. o. \$125.
Adó \$5.
Direct Triestben át:
S. S. Calabria, Máj. 17
CHEROUBURGA AT:
S. S. Aquitania.....Május 3.
(45,647 tonnás)
S. S. Mauretania.....Május 12.

R. M. S. P.
Európába
Kétfelhőket "O" gőzöskö-
New Yorkból-Hamburgba
KIKÖTÉSEK:
Cherbourg és Southampton-ban.
ORBITA Május 21 és Julius 2
ORPESA Junius 4 és Julius 16
ORDUNA Junius 18 és Julius 30
1-ös, 2-ös és 3-ös osztály utasok. Nagyrészt berendezés harmad osztály utasoknak.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 BROADWAY NEW YORK
Vagy bármely hajóregy ügynök.
SANDERSON & SON, AGENTS

FRENCH LINE
COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
MAGYARORSZÁGBA
Havren át
Gyors négygépés és duplasz-
vajú hajók
LA LORRAINE.....Apr. 30.
LAFAYETTE.....Máj. 7.
FRANCE.....Máj. 12.
ROCHAMBEAU.....Máj. 14.
Direkt HAMBURGBA:
NIAGARA.....Május 7
További hajóindulások később lesznek jelezve.
A Csecho-Slovák kormány külön, képviselője várja az utasokat hajónk megérkezésénél Havren-ban és azonnal utasait céljuk felé továbbítja.
A francia vonal hajói a Csecho-Slovák katonák ezrei utaztak a háború alatt minden baj nélkül.
JEGYEKÉRT ÉS EGYES FELVILÁGOSÍTÁST FORDULJON A H E L Y I FRANCIA ÜGYNÖKHÖZ.

ITALIAN LINES
NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
A legjobb utirány MAGYAR-ORSZÁG Szász részére Genőn 2-ik és 3-ik osztály utasok részére.
P. Palasciano máj. 7 és júl. 7
"Toscanina máj. 14 és jún. 30
Duca Degli Abruzzi.....május 19
Duca D'Aosta máj. 26 és júl. 21
Caserta.....Junius 7
"Philadelphina.....a megelőző hónapban.
Egyenesen Páris, Konstantinápoly és Konstantinápoly.
America.....Apr. 30 és júl. 16
Uj nagy duplaszvajú gőzöskö.
További felvilágosítást fordúljon a címre.
ITALIA AMERICA Inc.
1 State St., New York
203 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

Szerkesztői üzenetek
TÖBBEKNEK. — Szives érdeklődésükre értesítjük, hogy új regények készült pár nap múlva megkezdjük.
D. P., Fairport Harbor, O. — Tíz deciliter egy liter, ezért nevével tudszedreznék a hason- és súlymértékek egyet. Csaknem minden európai államban ez a tizedes rendszer van érvényben.
P. A., Diverona, Ill. — The Royal Swedish Consulate, Dep. of Hungarian Interests, Chicago, Ill.
T. K. Treason, N. J. — Nagyméltóságú m. kir. Földmívelésügyi Miniszterium, Budapest.

GOSULICH LINE
Körvontas hajók Triestbe és Magyarországra, Romániára és Jugoszláviára minden részben.
ARGENTINA
MAJUS 24-ÉN.
PRES. WILSON
MAJUS 28-ÁN.
BELVEDERE
JUNJUS 11-ÉN.
Külföldi szolgálat és berendezés 1-ös, 2-ik és 3-ik osztály utasok részére. 1-ös osztály utasok bort ingyen kapnak az egész utam.
PHELPS BROS. & CO.
PASSENGER DEPT.
4 WEST ST., NEW YORK CITY

Rendkívüli alkalom!
\$250-os Victrola csekély \$65.00
Hozzá 12 lemez és 100 tü ingyen
Ez a \$250-os gép csak \$65.
Itt egy csodás alkalom előrendü parantált Victrolát, melynek bolti ára \$250, csekély \$65-ért venni lehet, mellyel azonnal megkezdheted a zenét.
Magyarban árusítói vagyunk előrendü daloló gépnek és a gyártók, melyeket képviselünk, direkt irasítanak ki a kétszázéves.
Képelek csak el egy előrendü Victrola jótállással, lemezekkel és tükkel együtt csekély \$65.00. Ez egy oly alkalom, amit sekinces az elmulasztani.
Mindössze egy kis foglalót küldj és mi azonnal küldünk önnek egyet ezen Victrolák közül. A küldésért csak \$5.00-t kell fizetni, a többi pedig azután, amikor a gép megérkezik. Önnek jogában áll a gépet kipróbálni és megvizsgálni, mielőtt kifizeti. Megjegyzésül, hogyha bármely okból nem vons a géppel melegevedve, azonnal visszakapja a pénzt.
Rendelje meg még ma, mert nem tudni meddig tart a készlet.
NATIONAL FACTORIES OUTLET CO.
GYÁRI KÉPVISELŐK
2023 So. Ashland, Ave. CHICAGO, ILL. 21-ik utca sarkán.

COTT-JOHNSON-téle
L. CO.
Cleveland, Ohio

fiak és nők
\$1.00
mulányoztam az euró-
pában, Párisban, Rómá-
nikus fűrés és női ba-
pnyulatot ezek az erd-
gondos megállapítás,
vegett az X-Sugarokat,
nőzoktat a tudományos
megállapítására való.
súlyos baja is van, még
et.
erfi és női betegség,
tegeség, az X-Sugar,
idő alatt megszogyul.

11 Euclid Ave.
55th St. közelében,
széles, Műcsodát emel-
tarul beszélünk

